IES Río Cabe

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

DEPARTAMENTO DIDÁCTICO : LATÍN 4ºESO

CURSO 2022/23

ANO ACADÉMICO : 2022/2023

INDICE

ASPECTOSCOMÚNSDODEPARTAMENTO

1 Datos xeraisdodepartamento 3
2 Lexislacióndereferencia 3
3 Aspectos xeraisdaprogramación.....4
3.a Contextualización
3.b ReferenciaasdirectricesxeraisfixadanoP.Educativo
3.c ReferenciaáincorporacióndaspropostasdaMemoriadocursoanterior
3.d Directricesparaaavaliación inicial
3.e LinguanaqueseimpartenasmateriasdoDepartamento

ASPECTOSESPECÍFICOS DAMATERIADE LOMCE

1. Contidossecuenciadosetemporalizados.....
2 Relaciónentreoscontidos,criteriosdeavaliación,competenciasclaveeestándares.....
2.a Estándaresdeaprendizaxe
2.b Graomínimodeconsecución
2.c Pesonacualificación
2.d Iinstrumentosdeavaliación
2.e Temastransversais
3. Metodoloxíadidáctica.....
a Estratexiasmetodolóxicas
b Outrasdecisiónsmetodolóxicas: agrupamentos,tempos,espazos, materias,recursos
4. Avaliacióninicial.....
a Procedementoparaaavaliacióninicial
b Criteriosparaaacreditacióndecoñecementosprevios,noseucaso.(Bacharelato)
5. Avaliacióncontinua.....
a Procedementoparaaavaliacióncontinua
b Instrumentosdeavaliaciónecriteriosdecorreccióndeexames
6. Avaliaciónfinal.....
a Quendebeir áavaliación final?
b Enqueconsistiráaproba?
c Comoseelaboraacualificaciónfinal?
d Aavaliación finalencasodeperdadodereitoaavaliación continua?
7. Avaliaciónextraordianria.....
8. Materiapendentedecursosanteriores.....
a Plandetraballo
b Prodedementoeinstrumentosdeavaliación
9. Avaliacióndoprocesodeensinoedaprácticadocente.....
a Procesode ensino
b Prácticadocente
10.Avaliacióndaprogramacióndidáctica.....
11.Atenciónadiversidade.....
12.Actividadescomplementariaseextraescolares.....
13.Constanciadeinformaciónaoalumnado.....

INDICE

ASPECTOSCOMÚNSDODEPARTAMENTO

1. DATOSDODEPARTAMENTO			
PROFESOR/A..............	**MATERIASQUEIMPARTE**	**CURSOS**	**GRUPOS**
JUANJOSÉROSENDELÓPEZ	Latín2ºBacharelato	2ºBac.	2ºB
	Latín 1ºBacharelato	1º Bac.	1ºB
	Grego I1º Bac.Adultos	1ºBac.	A
	GregoII2º Bac.Adultos	2º Bac	A
NOELIA BESTEIRO BALADO	Latín1ºBacharelatoAdultos	1º Bac	A
	Latín2ºBacharelatoAdultos	2º Bac.	A
	Latín4ºESO	4º ESO	4ºA/4ºB

2. LEXISLACIÓNDEREFERENCIA
ETAPA:BACHARELATO

LOE:

- Real Decreto, 1467/2007,polo que se establecen as ensinanzasmínimas correspondentes ábacharelato(BOE6noviembre2007).
- Decreto126/2008polo queseestableceaordenaciónеo currículodebacharelatonaComunidade autónoma deGalicia (DOG23de xuñode2008).
- Ordedo24dexuñode2008polaquesedesenvolveaorganizaciónеocurrículodasensinanzasdebacharelatonaComunidadeAutónomadeGalicia(DOG27dexuñode2008).
- Ordedo25dexuñode2008polaqueseestablecearelacióndemateriasoptativasnobacharelato,oseu currículoe se regulaa súa oferta(DOG27dexuñode 2008).
- Ordedo23desetembrode2008polaqueseamplíaaofertadeмateriasoptativasdobacharelatoese estableceoseu currículo(DOG 29 de setembrode2008).

LOMCE:

- LeiOrgánica8/2013,do9 dedecembro,paraamellorada calidadeeducativa.
- Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundariaobrigatoriae dobacharelatona ComunidadeAutónoma de Galicia.

ATENCIÓN Á DIVERSIDADE:

• Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación

• ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de

decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

- ORDE do 20 de maio de 2022 pola que se aproba o calendario escolar para ocurso 2022/23 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia.

ETAPA: E.S.O. (específicas)
LOE: • Real Decreto,1631/2006, polo que se establecen as ensinanzasmínimas correspondentes áeducaciónsecundariaobrigatoria(BOE5de enerode2007). • Decreto 133/2007 pola que se regulan as ensinanzas da educación secundaria obrigatoria naComunidadeAutónoma de Galicia(DOG13de xullode2007). • Orde do**21 de decembro de 2007**pola que se regula a avaliación e cualificación doalumnado na educación secundaria obrigatoria na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG7dexaneirode2008). **LOMCE:** • LeiOrgánica8/2013,do 9 dedecembro,paraamellora dacalidadeeducativa. • Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundariaobrigatoriae dobacharelatona ComunidadeAutónoma de Galicia.

3. ASPECTOSXERAIS

a. CONTEXTUALIZACIÓNDAPROGRAMACIÓN

O**IES "Río Cabe"**, está situado na localidade de "Monforte de Lemos", na provincia de Lugo. Ocentro é grande, contando con un ciclo formativo de grao superior de guía, información e asistenciaturísticas en réxime de adultos e modular; ademais do grao medio das ensinanzas técnico deportivas naespecialidade de fútbol. Conta con 11 unidades da ESO; dúas delas son un programa de mellora daaprendizaxeeorendemento en3ºESOeunprogramadediversificación curricular en4ºdaESO.Taménexisten dúas aulas de apoio debido a presenza de alumnado con necesidades educativas especiaisprincipalmenteen1º e 2º da ESO.

Co que respecta ao Bacharelato a oferta se limita as modalidades de "Ciencias e Tecnoloxía" e"Humanidades e Ciencias Sociais" tanto no réxime xeral como no de adultos. Ademais tamén se podecursar a educación secundaria para persoasadultas.

A dotación de recursos é suficiente, posto que posúe biblioteca con acceso a internet, dúas aulasde informática con 24 e 18 ordenadores respectivamente e nas aulas de Bacharelato dispoñemos dunordenador e proxector.

A maioría dos alumnos/as teñen aprobadas todas as materias do curso anterior, de todos modos,como establece a Orde de 24 de xuño de 2008, non é preciso acreditar ningún coñecemento previo paracursara materia deLatín.

Contexto-Zona:

En canto ao **entorno** no que se ubica o centro hai que sinalar que é unha localidade de tamañomedio, situada no interior e con abundantes recursos naturais e artificiais. A maior parte da poboaciónadícasea actividadesrelacionadascoa agricultura,ganderíaou a hostalería e oturismo.

A maior parte dos servizos cos que conta a localidade están no centro urbano. Este concello tenunhaextensión de 202 Km^{2}e 19.817 habitantes.

Ademaisdosdouscentroseducativosdeensinoprimarioadscritosaesteinstituto,nesteConcellohaioutros2 IES,undelesubicado nosarredores.

b.REFERENCIAÁSDIRECTRICESXERAISFIXADASNOPROXECTOEDUCATIVO

ParaaelaboracióndaProgramaciónDidácticaseguironseasinstruccónsindicadaspolaInspecciónEducativa.

TiveronsecomoreferenciaosobxectivosxerisdocentroeosobxectivosxeraisdaESOeBAC.Asímesmo síguense osprincipiosmetodolóxicosxeraisrecollidosnoPE.

c. REFERENCIAÁ INCORPORACIÓNDASPROPOSTASDAMEMORIADOCURSOANTERIOR

A programación non presenta diferencias salientables con respecto á do curso anterior.

d.DIRECTRICESPARAA AVALIACIÓNINICIAL

A avaliación inicial desenvolverase nas primeiras semanas do curso académico. O seu obxectivoé facilitar información sobre diversos aspectosdo alumnado, tales como o seu coñecemento acerca dasdestrezas propias da materia e a detección de alumnado con posibles dificultades de aprendizaxe ou concapacidades superiores á media do grupo. Dita información serviráó profesorado para programar asadaptaciónsnecesarias,asícomaasactividadesde reforzoou ampliaciónsefosenecesario.

Ométodoparaobter adevanditainformaciónserámedianteaobservacióndoalumnadonaaula.

e. LINGUA NAQUESEIMPARTEN ASMATERIAS NODEPARTAMENTO(D.79/2010)

MATERIA	ETAPA	CURSOS	LINGUA
Latín	Bacharelato,ESO	1ºB,2ºB,4ªA	Galego
Grego	Bacharelato	1ºA,2ºA	Galego

ASPECTOSESPECÍFICOSDAMATERIALOMCE

1. Contidossecuenciadosetemporalizados

Atemporalización ten un carácter orientativo, define a grandes trazos a distribución dos contidospara un ano académico da materia de Latín en 4º de bacharelato. Esta temporalización estará suxeita arevisións obviamente, segundo o curso avance, e os posíbles cambios deberán ser reflexados nas actasdasdiferentesreuniónsdo Departamento de Latin eGrego.

Pártesedosupostodeaproximadamente100sesiónslectivas,tendoencontaqueocursoescolarcomeza sobre o 8 de setembro e en 4ºESO remata a principios de xuño. As sesiónsasignadasa cada unha dasunidadesdidácticasserían asseguintes:

Avaliación	UNIDADESDIDÁCTICAS			Referencia Librotexto	Temporalización		Probas avaliación
	Tema /U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
1ªAvaliac.		B1	BLOQUE1:Bloque1.Olatín,orixedas linguas romances				
	1	B1.1	Marcoxeográficodalingua	Non hailibro detexto	Set.	4	
		B1.2	Oindoeuropeo.Linguasindoeuropeas efamilias lingüísticas.				
		B1.3	LinguasdeEspaña:linguasromancesenonromances.				
		B1.4	Palabraspatrimoniais,cultismosesemicultismos.				
		B1.5	Nociónsbásicasdeevoluciónfonética,morfolóxicaesemánticadolatínao galegoeaocastelán				
	2	B 2	BLOQUE2:Sistemadelingualatina:elementos básicos				
		B2.1	Orixes daescritura.Sistemas deescritura		Out. Set.	4	
		B2.2	Orixedoalfabetolatino				
		B2.3	Pronunciadolatín:tipos				
	3	B 3	BLOQUE3:Morfoloxía				
		B3.1	Formantesdaspalabras		Out. Nov.	20	
		B3.2	Tiposdepalabras:variables einvariables				
		B3.3	Conceptodedeclinacióneconxugación				
		B3.4	Flexiónnominal epronominal:substantivos,adxectivosepronomes.				x
	4	B3.5 B3.6	Flexiónverbal		No.- Dec.	20	x

Avaliación	UNIDADESDIDÁCTICAS			Referencia Librotexto	Temporalización		Probasavaliación
	Tema /U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
2ªAvaliac.		B4	BLOQUE4: Sintaxe				
	5	B4.1	Elementosdaoración		Xan. Feb. Mar.[1]	36	
		B4.2	Casoslatinos				
		B4.3	Concordancia				
	6	B4.4	Oraciónsimple:oraciónsatributivasepredicativas.				
		B4.5	Oracióncomposta:Oraciónscoordinadas.				
	7	B4.6	Construciónsdeinfinitivoedeparticipiomáistransparentes		Feb. Mar.	20	x
	8	B 6	BLOQUE6:Textos				
		B6.1	Análisemorfolóxicaesintáctica.		Xan. Feb. Mar.[1]	36	
		B6.2	Comparacióndasestruturaslatinascoasdaslinguaspropias.				
		B6.3	Iniciaciónástécnicas detradución				
		B6.4	Lecturacomprensivaecomentariodetextoslatinosorixinais,adaptadosoutraducidos				
		B6.5	Producióndepequenostextospropiosenlingualatina.				X
	9	B7	BLOQUE7:Léxico				

3ªAvaliac.		B7.1	Vocabulariobásicolatino:léxicotransparente;palabrasdemaiorfrec uencia.	Abr.		8
		B7.2	Composiciónederivaciónculta.Lexemas,prefixosesufixos.			
		B7.3	Locuciónslatinasdeusoactual			

Avaliación	UNIDADESDIDÁCTICAS			Referencia Librotexto	Temporalización		Probasav aliación
	Tema/ U.D.	Bloque	Contido		Mes	Sesións	
		B5	**BLOQUE5:Roma: historia,cultura,arteecivilización**				
3ªAvaliac.	10	B5.1	PeríodosdahistoriadeRoma		Abr. Mai.	8	
		B5.2	OrganizaciónpolíticaesocialdeRoma				
		B5.3	Afamiliaromana				x
	11	B5.4	Mitoloxíaerelixión.		Mai.	8	
	12				Mai. Xuñ.	8	
		B5.5	Vidacotiá:vivenda,alimentaciónеindumentaria.				
		B5.6	Espectáculos públicos:teatro,circoeanfiteatro.				x

TOTAL ....100 sesións
Orestodesesiónsdéixanse paraarealizacióndasdiferentesprobaseexamesdecadaavaliación.Ademais a duración de cada unidade é aproximada, e pode variar en función do grao decomprensiónacadadopolos/asalumnos/asencadamomento.

[1]É importante sinalarque os temas referidos á sintase e ó léxico deben ser impartidos de xeitosimultáneo, relacionando os aspectos teóricos coa práctica da tradución xa desde o primeiromomento. De ahí que lle asignemos o mesmo número de horas.O tema do infinitivo e participiodebeentendersecomounhaextensióndentrodasintaxe,máisquehorahadeentendersesesiónson de se fará unha referencia a estestemas enmaioroumenormedida.

1ªAval	Estándaresdeaprendizaxeavaliables/Indicadoresdelogro(1)	Criteriosdecualificacióneinstrumentosdeavaliación	Temastransversais

Te ma/ UD	Identif.c ontidos	Identif.c riterios	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares deaprendizaxe	Graomí nimoco nsec.	PesoCu alific.	Instrumentos							Temastransversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
1	B1.1	B1.1.	LAB1.1.1	CMCCT CCECC AA CDC SC	Sinala sobre un mapa o marco xeográfico no que se sitúa endistintos períodos a civilización romana, delimitando o seuámbitodeinfluencia esituando con precisión puntos xeográficos, cidades ou restos arqueolóxicos coñecidos polasúarelevancia histórica.	40%	20%	40%		20%			40%			x	x	x			
	B1.2	B1.2	LAB1.2.1.	CD CAAC MCCT	Defineoindoeuropeoe recoñeceaslinguasindoeuropeaseassúas familias, e delimita nun mapa a zona de orixe e as zonasdeexpansión.	40%	20%	40%		20%			40%			x	x	x			
	B1.2	B1.3	LAB1.3.1	CSC CAA CD	Identifica as linguas que se falan actualmente en Europa,diferenciando pola súa orixe entre indoeuropeas e nonindoeuropeas, clasifica as primeiras en familias lingüísticas edelimita nunmapa aszonasonde seutilizan.	40%	20%	40%		20%			40%				x	x			
	B1.3	B1.4	LAB1.4.1	CSC CAA CD	IdentificaaslinguasquesefalanenEspaña,diferenciandopolasúa orixe romances e non romances, localiza nun mapa aszonas onde se utilizan, delimita o marco xeográfico daslinguasromancesfaladas	40%	20%	40%		20%			40%				x	x			
	B1.4	B1.5	LAB1.5.1	CCL CAA	Identificaediferenciapalabraspatrimoniais,cultismosese micultismos,en relación cotermo de orixe.	40%	5%	50%		20%			30%			x		x			
	B1.5	B1.6	LAB1.6.1	CCL CAA	Realizaevoluciónsdetermoslatinosaogalegoeaocastelán,aplic ando as regras fonéticas de evolución, e recoñecepalabras da súa lingua que sufriron procesos de evoluciónsemántica.	40%	5%	50%	20%	50%						x					
2	B2.1	B2.1	LAB2.1.1	CD CCEC	Recoñecetiposdeescrituraeclasifícaosconsonteasúanatu rezae a súa función.	40%	5%	50%	20%	30%					x						
	B2.2	B2.2	LAB2.2.1	CAA CD	Explica a orixe do alfabeto de diferentes linguas partindo doabecedario latino, sinala as principais adaptacións que seproducenencadaunhadelas,recoñeceostiposdealfabetosus adosactualmenteen Europae relacionacada uncoas linguasque osempregan.	40%	10%	50%		50%						x					
	B2.3	B2.3	LAB2.3.1	CCL	Leenvozaltatextoslatinosdecertaextensión coapronunciación correcta	40%	80%		100%							x					
3	B3.1	B3.1	LAB3.1.1.	CMCCT CCL	Descompón palabras nos seus formantes, sinalando ediferenciandolexemasemorfemas,eservíndosedestesparaidenti ficardesinenciase explicaro concepto deflexióne paradigma.	40%	20%	80%	20%							X					
	B3.2	B3.2	LAB3.2.1.	CAA CCL	Distinguepalabrasvariableseinvariables,explicaostrazosque permitenidentificalasedefinecriteriosparaclasificalas	40%	20%	80%	20%							x					
	B3.3	B3.3	LAB3.3.1.	CAA	Defineo conceptode declinación econxugación.	40%	20%	80%	20%							x					

				CCL																	
	B3.4	B3.4	LAB3.4.1.	CCL CAA	Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomesen latín, distíngueos a partir do seu enunciado e clasifícaossegundoa súa categoría e asúa declinación.	40%	50%	90%	10%							x					
	B3.4	B3.4	LAB3.4..2	CCL CAA	Declinapalabrasesintagmasenconcordancia,aplicandocor rectamente para cada palabra o paradigma deflexióncorrespondente																
	B3.5	B3.5	LAB3.5.1.	CCL CAA	Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbossegundoasúa conxugaciónapartirdoseuenunciado.	40%	20%	80%	20%							x					
4	B3.5	B3.5	LAB3.5.2	CCL	Coñeceeidentificaasformasquecompoñenoenunciadodosverbos de paradigmas regulares e recoñece a partir destas os modelos deconxugación.	40%	20%	80%	20%							x					
	B3.5	B3.6	LA1B3.6.1.	CAA CCL	Explica o uso dos temas verbais latinos, identificandocorrectamente asformasderivadasde cadaun. Cambia de voz as formas verbais identificando e manexandoconseguridadeosformantesqueexpresanesteacci dente verbal.	40%	20%	80%	20%							x					
	B3.5	B3.6	LAB3.6.2	CAA CCL	Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente,pretéritoimperfecto,futuroimperfectoe pretéritoperfecto de indicativo.	40%	20%	80%	20%							x					
	B3.5	B3.6	LAB3.6.3	CCL CAA	Identifica formas non persoais do verbo, como o infinitivo depresenteactivoe o participio de perfecto.	40%	20%	80%	20%							x					
	B3.5	B3.6	LAB3.6.4	CCL	Traducecorrectamenteaogalegoeaocasteländiferentes formasverbaislatinas.										x	x					

LENDACOMPETENCIAS

CCL	Comunicaciónlingüística
CMCCT	Competenciamatemáticaecompetenciasbásicasencienciaatecnoloxía
CD	Competenciadixital
CAA	Competenciaaprenderaaprender
CSC	Competenciassociaisecívicas
CSIEE	Sentidodeiniciativaeespíritoemprendedor
CCEC	Concienciaeexpresiónsculturais

LENDATRANSVERSAIS

CL	Comprensiónlectora
EOE	Expresiónorale escrita
CA	Comunicaciónaudiovisual
TIC	Tecnoloxíasdainformaciónecomunicación
EMP	Emprendemento
EC	Educacióncívica
PV	Prevencióndaviolencia

1 **Apartirdecadaestándarpódesedeterminar“indicadoresdelogro”máisprecisosqueindiquenoniveldeadquisicióndomesmo.(Oinstrumentomáisidóneoéarúbrica)**

2 **Asrúbricassoenutilizarseparaavaliarasproduciónsdo alumnado:traballosdeaplicación, síntesesetextosescritos,..**

2ªAval					Estándaresdeaprendizaxeavaliables/Indicadoresdelogro(1)	Criteriosdecualificacióneinstrumentosdeavaliación									Temastransversais						
Tema/UD	Identif.contidos	Identif.criterios	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares deaprendizaxe	Graomínimoconsec.	PesoCualific.	Instrumentos							Temastransversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
5	B4.1	B4.1	LAB4.1.1.	CMCCT	Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textosadaptados, identificando correctamente as categoríasgramaticaispresentesnaspalabrasconflexióneexplicandoasfunciónsna oración.	100%	40%	80%					20%			x X					
	B4.2	B4.2	LAB4.2.1.	CAA CCL	Enumera correctamente os nomes dos casos que existen naflexión nominal e pronominal latina, e explica as principaisfunciónsque realizan dentro da oración.	100%	40%	80%					20%			X					
	B4.2	B4.2	LAB4.2.2	CCL	Traduce correctamenteá súa linguaoscasoslatinos presentesnostextose redacta enlingualatinapequenasfrases,onde practica oseu uso.	50%	40%	80%					20%		X	X					
	B4.3	B4.3	LA1B4.4.1	CMCCT CCL	Compara eclasificatiposde oraciónssimples,eidentificaeexplicaen cada caso assúascaracterísticas.	100%	40%	80%		20%					X	X					
	B4.3	B4.3	LA4.3.1	CCL	Recoñece nos textos as regras e a concordancia latina, eredacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seuuso																
7	B4.5	B4.5	LAB4.5.1	CMCCT CAACCL	Compara e clasifica tipos de oracións compostas, ediferénciaasdasoraciónssimples.	100%	40%	80%		20%					X	X					
	B4.6	B4.6	LA1B4.6.1.	CAA CCL CCL	Recoñece, dentro de frases e textos sinxelos, as construciónsde infinitivo e participiomáis transparentes, e analízaas etradúceascorrectamente.	100%	40%	80%		20%					X	X					
8	B6.1	B6.1	LAB6.1.1.	CAA CCL	Utiliza adecuadamente a análise fonética, morfolóxica,sintácticaesemánticadetextosdedificultadegradua da,para efectuarcorrectamenteasúatraduciónouretroversión.	100%	40%	80%		20%					x	x					
	B6.2	B6.2	LA1B6.2.1.	CAA CCL	Utilizamecanismosdeinferencia paracomprender textosdexeitoglobal,relacionandoestruturaslatinasconoutras equivalentesnaslinguasquecoñece.	60%	40%	80%		20%					X	x					
	B6.3	B6.3	.LAB6.3.1.	CAA CCL	Utiliza correctamente os manuais e o dicionario, analizando ainformaciónqueproporcionan,paratraducirpequenostextos.	80%	40%	50%		30%			20%		x	x		x		x	

	B6.4	B6.4	LAB6.4.1.	CCLC CEC	Realiza comentarios sobre determinados aspectos culturaispresentes nos textos seleccionados, aplicando para iso oscoñecementos adquiridos previamente nesta ou noutrasmaterias.	50%	40%										x		x			

B6.4	B6.4	LAB6.4.2	CCL	Elabora mapas conceptuais e estruturais dos textospropostos,localizandootemaprincipaledistinguindoassúa spartes.	20%	40 %									x					
B6.5	B6.5	LAB6.5.1	CCL	Redactafrasessinxelasou pequenostextose nlatínsobreuntemaproposto.		40%														
B6.5	B6.6	LAB6.6.1	CCL	Mantén un sinxelo diálogo en latín sobre a base dun temapreviamenteacordado		40%														

LENDACOMPETENCIAS

CCL	**Comunicaciónlingüística**
CMCCT	**Competenciamatemáticaecompetenciasbásicasencienciaatecnoloxía**
CD	**Competenciadixital**
CAA	**Competenciaaprenderaaprender**
CSC	**Competenciassociaisecívicas**
CSIEE	**Sentidodeiniciativaeespíritoemprendedor**
CCEC	**Concienciaeexpresiónsculturais**

LENDATRANSVERSAIS

CL	**Comprensiónlectora**
EOE	**Expresiónoraleescrita**
CA	**Comunicaciónaudiovisual**
TIC	**Tecnoloxíasdainformaciónecomunicación**
EMP	**Emprendemento**
EC	**Educacióncívica**
PV	**Prevenciióndaviolencia**

2.1 Apartirdecadaestándarpódesedeterminar“indicadoresdelogro”máisprecisosqueindiquenoniveldeadquisiciómdomesmo.(Oinstrumentomáisidóneoéarúbrica)

2.2 Asrúbricassoenutilizarseparaavaliarasproduciónsdo alumnado:traballosdeaplicación,síntesesetextosescritos,..

3ªAval					Estándaresdeaprendizaxeavaliables/Indicadoresdelogro(1)	Criteriosdecualificacióneinstrumentosdeavaliación									Temastransversais						
Tema/UD	Identif.contidos	Identif.criterios	Identific Estándar	Competencias clave	Estándares deaprendizaxe	Graomínimo consec.	PesoCualific.	Instrumentos							Temastransversais						
								Prob .esc.	Prob oral	Trab ind	Trab grup	Cad Cla	Rúb (2)	Obs.	CL	EOE	CA	TIC	EMP	EC	PV
9	B7.1	B7.1	LAB7.1.1. LAB7.1.2.	CAA CCL CD	Deduce o significado de termos latinos non estudados,partindo do contexto ou de palabras da lingua propia.Identifica e explicaaspalabrastransparentesede maiorfrecuencia.	40%	10%	80%								x					
	B7.2	B7.2	LAB7.2.1.	CMCCT CCL	Identificae explicaosprincipaisprefixosesufixos,analizandooseu mantemento na propialingua.	40%	30%	80%					20%			x					
	B7.3	B7.3	LATB7.3.1.	CAA CCL	Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da linguapropiae explicaa partir desta o seusignificado.	40%	10%	50%		50%						x					
	B7.3	B7.4	LAB7.4.1.	CD CSC CCEC CCL	Coñece o significado das principais locucións latinas de usoactualesabeempregalasnoseucontextoaxeitado,candosee xpresanasúapropialingua.	40%	20%	80%		20%						x					
10	B5.1	B5.1	LAB5.1.1 LAB5.1.2	CSCC SIEEC CEC CCL CAA	DistingueasetapasdahistoriadeRoma,explicandoosseustrazos esenciais e as circunstancias que interveñen no pasodeunhasa outras. Sabe enmarcar determinados feitos históricos no períodohistóricocorrespondente	40%	15%	50%		50%						x		x			
	B5.1	B5.1	LAB5.1.4	CMCCT CD CAA	Pode elaborareixescronolóxicosnosquese representanfitos históricos salientables, consultando diferentes fontes deinformación.	40%	15%	50%			50%					x	x	x		x	
	B5.1	B5.1	LAB5.1.4	CSC CCEC CCL	Describe algúns dos principais fitos históricos da civilización latina, eexplica a grandes liñas as circunstancias en que teñen lugar e as súasprincipaisconsecuencias.	40%	15%	50%		50%						x	x	x		x	
	B5.2	B5.2	LAB5.2.1.	CSIEE CSC CCL	Describe os elementos que caracterizan as sucesivas formasdeorganización do sistema políticoromano.	40%	25%	50%		30%	20%					x		x		x	
	B5.2	B5.2	LAB5.2.2.	CSIEE CDCS CCCL	Describe a organización e a evolución da sociedade romana,explicando as características das clases sociais e os papeisasignados a cada unha, relacionando estes aspectos cosvalores cívicos existentes na época e comparándoos cosactuais	40%	15%	50%					50%			x		x		x	x
	B5.3	B5.3	LAB5.3.1.	CSC CCLC CEC	Identificae explicaospapeisque desempeña dentro da familiacada undosseusmembros,eanaliza através delesosestereotiposculturaisdaépoca e ncomparacióncosactuais.	40%															

11	B5.4	B5.4	LAB5.4.1	CMCCT CCL CSCC CEE	Identifica os principais deuses, semideuses e heroes damitoloxíagrecolatina,sinala ostrazosque oscaracterizan eestablecerelaciónsentreosdeusesmáisimportantes.	40%	40%	80%		20%					x	x		x		x	
	B5.4	B5.5	LAB5.5.1	CAAC CECC D	Recoñece e ilustra con exemplos o mantemento do mítico edafigura doheroe nanosa cultura,esinalaassemellanzaseas principais diferenzas que se observan entre ambos ostratamentos.	40%	40%	50%			30%		20%		x	x		x		x	
	B5.5	B5.6	LA1B5.6.1.	CD CCEC CSC CCL CSIEE CCL CAA	Distingue e describeomodo devidaen Romano ámbito privado,analizandoostiposdevivenda,alimentación, vestimentaecoidadopersoalecontrástaoscosda actualidade.	40%	10%	20%			50%		20%		x	x		x		x	
	B5.5	B5.7	LAB5.7.1.	CSC CSIEE CCL CMCCT CCEC	Describe ascaracterísticasdostiposde espectáculospúblicos celebradosnoteatro,no circoeno anfiteatro,valoraoseu mantementonomundoactualesitúanunmapaosteatros,os circoseosanfiteatrosconservadosmáisimportantes.	40%	5%	20%			50%		20%		x	x		x			
12	B5.4	B5.7	LA1B5.7.1.	CSC CMCCT CCL CCEC	DistinguearelixiónoficialdeRomadoscultosprivados, explicandoostrazosque llessonpropios,edescribeas principaiscaracterísticasdosritosfunerariosromanos, distinguindoassemellanzase asdiferenzasque presentan cosdehoxe endía.	40%	10%	30%		20%	50%				x	x		x		x	

LENDACOMPETENCIAS

CCL	**Comunicaciónlingüística**
CMCCT	**Competenciamatemáticaecompetenciasbásicasencienciaatecnoloxía**
CD	**Competenciadixital**
CAA	**Competenciaaprenderaaprender**
CSC	**Competenciassociaisecívicas**
CSIEE	**Sentidodeiniciativaeespíritoemprendedor**
CCEC	**Concienciaeexpresiónsculturais**

LENDATRANSVERSAIS

CL	**Comprensiónlectora**
EOE	**Expresiónorale escrita**
CA	**Comunicaciónaudiovisual**
TIC	**Tecnoloxíasdainformaciónecomunicación**
EMP	**Emprendemento**
EC	**Educacióncívica**
PV	**Prevencióndaviolencia**

2.2.1 **Apartirdecadaestándarpódesedeterminar“indicadoresdelogro”máisprecisosqueindiquenoniveldeadquisicióndomesmo.(Oinstrumentomáisidóneoéarúbrica)**

2.2.2 **Asrúbricassoenutilizarseparaavaliarasproduciónsdo alumnado:traballosdeaplicación, síntesesetextosescritos,..**

2. Metodoloxía didáctica

a)Estratexiasmetodolóxicas

2.2.2.1 Aspectosxerais

- Valoracióndascompetenciaspreviasdoalumnado,especialmenteaexpresiónoraleescrita.
- Unificarcriteriose ritmosde aprendizaxenamedida doposible.
- Potenciar asmetodoloxíaactivas:
  - Combinar traballoindividualecooperativo
  - Fomentar evalorar aparticipaciónactivaen clase,sendofundamentala oral
  - Discusión e implicación persoal nos temas que así o permitan, v. gr. a Rep´´ublicaromana,asclasessociais,a escravitude,o papel damuller,...
  - Incentivarasactividadesdesíntese.

- Enfoqueorientado árealización dastarefasde análisee tradución
- Lecturadetextostraducidosdeespecialsignificado
- Lecturadetextosorixinaisparaextraeraidea principal
- Lecturadeobrasefragmentosrepresentativosdaliteraturagrega
- Uso racionaldas TIC, facendo fincapé nas estratexias de búsqueda. Visualización daquelesapartados,especialmenteculturais,dadoo abundantísimomaterialdispoñiblenarede.
- Papelfacilitadordoprofesor/a

2.2.2.2 Estratexiasmetodolóxicas

- Memorizacióncomprensiva
- Indagacióneinvestigaciónsobredocumentos,textos,prensa,…
- Elaboración de esquemase resumos
- Análisededocumentos,gráficos,mapas,táboasdedatos
- Comentariodetextos,gráficos,mapas
- Tradución defrasessinxelas
- Traducióndefrasescomplexas,que nondifíciles
- Tradución detextossinxelos
- Lecturaguiada e comentariodetextosdeautores
- Análise doléxicolatinonoplano etimolóxico
- Visualizaciónde esquemashistóricos,culturaisemitolóxicos
- Estudiocomparativodeaspectospolíticos, sociais,relixioosos
- Lecturadirectadeobrasliterariaslatinas,benenteiras(teatropreferiblemente)benfragmentos

2.2.2.3 Secuenciaciónhabitualdetraballo naaula

ODeseñodaaprendizaxevounoestruturarenTRESfasesbásicas,adaptablesascaracterísticaspro piasde cada grupo:

1.- <u>Fase inicial</u>: O inicio de cada Unidade Didáctica, o profesor fará unha introdución á mesma,que incluirá os obxectivos a conseguir e comentará co grupo os coñecementos previos que podan tersobre a materia, para detectar as ideas preconcebidas e motivar e despertar interés hacia o tema atravésdo diálogo cosalumnos/as.

2.- <u>Fase directiva</u>: pasaremos logo a explicar os contidos conceptuais intercalandoactividadesde aprendizaxe, como poden ser realizar esquemas, mapas conceptuais,resolverexercicios e realizarejercicios dd tradución; o profesor fará labores de coordinación e orientación, prestando especialatención os grupos de alumnos/as que teñan máis dificultades e propondo en caso de ser necesario*actividadesdereforzoouampliación*.Afinalidadedasactividadeséfacilitaracomprensióneinterpret ación dos contidos conceptuais, e aplicar os coñecementos adquiridos a comprensión dostextosgregose,na medidado posible,dominaroralmentefrasesmoi sinxelasde situaciónscotiás.

3.- <u>Faseautónoma</u>:ófinalizarcadaunidadedidáctica,seproporánaosalumnos/asaresoluciónaquelas actividades que faciliten a mellor comprensión do tema e o seu estudo, facendo fincarénainterpretacióne comentariode textosgregos.

4.-<u>Fasetrófica</u>: tras finalizar o proceso de aprendizaje, e como situación ideal, é importanteque o alumno traslade e interiorice na súa vida persoal aspectos básicos que lle axuden a unha mellorcomprensión do mundo no que vive e a unha interactuación máis consciente no plano social;

b)Outrasdecisiónsmetodolóxicas:agrupamentos,tempos,espazos,materias,recursos

A utilización de libros e material de actividades propostas polo profesor será habitual, e porsupostoInternetque éhoxe aprincipalfontededatos quepodemoster a man.

Normalmente utilizaremos a aula do curso correspondente asignada pola Xefatura de Estudos ecando o profesor o necesite faremos uso da aula de informática, a biblioteca ou unha aula dotadaconpantaia eproxector.

Os alumnos/as non terán libro de texto obligatorio. No seu lugar empregaremos fichas, textos,apuntes que tomarán en clase. Tamén empregaremos recursos TIC. Pensamos que este sistema émáis axeitado e flexible que un libro de texto e permite personalizar máis un curso de iniciaciónquedeberesponder ásnecesidades do-a alumno-a.

3. Avaliacióninicial

a) Procedementopara aavaliación inicial

Aavaliacióninicialdesenvolverasenas primeirassemanasdocursoacadémico.Oseuobxectivo é facilitar información sobre diversos aspectosdo alumnado, tales como o seu coñecemento acerca dasdestrezas propias da materia e a detección de alumnado con posibles dificultades de aprendizaxe ou concapacidades superiores á media do grupo. Dita información serviráó profesorado para programar asadaptaciónsnecesarias,asícomaasactividadesde reforzoou ampliaciónsefose necesario.

Ométodoparaobter adevanditainformaciónserámedianteaobservacióndoalumnadonaaula.

b) Criteriosparaaacreditacióndecoñecementosprevios,noseucaso.(ESO)

Nonsecontemplannestamateria, xaquesegundoalexislaciónvixentenonsonnecesarios

4. Avaliacióncontinua

a)Procedementopara aavaliacióncontinua

Encadaavaliaciónfaransedúasprobasescritasnasquesemediránoscontidosconceptuaiseprocedementais.

O Baremodanotadeavaliaciónseráoseguinte:

- **Probasescritas(exames)**…………………………………......
  60%danota
  - Aavaliación continuaseráanormanoscontidos lingüísticos.
  - Asprobasescritaspodenconstardepreguntasconceptuaissobreo temario,deaplicaciónpráctica,oudeambos tiposdecuestións. Xeralmente, estaránpuntuadasde0a10.
  - Ofeito dequeun alumnosexacollidocopiandonunexame,poderálevarconsigo queaavaliaciónácalpertenzaoexame, llesexacualificadacoanotamínima.
- **Actividades**..
  40%danota
  - Realización dastarefasindicadaspoloprofesorquesedebenrealizarnaaula.
  - Elaboracióndetraballosindividuaisouenequipo.
  - Resolucióndefollasdeexercicioseactividadesfacilitadaspoloprofesor.

Osistemadebaremación aquíindicadononexclúequeoprofesoropoidareaxustar en aspectosconcretossiseapreciancircunstanciasqueasíoaconsellen,talescomopodenseronivelinicialdo/aalumno/a,assúascapacidadesdeaprendizaxe,etc.

b)Instrumentosdeavaliaciónecritériosdecorreccióndeexames

PROCEDEMENTOS	INSTRUMENTOS
Probasescritas	2examespor avaliación.
Traballosindividuais	Cuestionario de actividades, por sorpresa, a resolver na aula co materialexclusivode cada alumno.
Traballosengrupo	Realización de traballos monográficos e a súa posterior exposición enclase.
Probasorais	Adiarioenclase,formaránpartedaobservaciónporpartedoprofesor.
Traballonaaula	Esquemas dos diferentes temas, resolver teóricas e aplicar as técnicasaprendidasaostextospropostos.
Observaciónerexistro	• De non acudir a unha proba escrita, só se lle repetirá a mesma, aaqueles alumnos que presenten o mesmo día que se incorporan aocentro, xustificación médica ou de deberinescusable, de carácterpúblicoouprivadoparaanonasistenciaaditaproba.Adatadaprobaseráfixada poloprofesordamateria. • Anotaraseaasistenciaepuntualidadedoalumno. • Anotaraseaactitude<u>negativa</u>doalumnoenformadeapercibimentoseonúmero de interrupcións , que non veñen ao caso, perante asexplicaciónsdamateria.Comunicaraseaoalumnonaaula,quedandoconstanciano libro do profesor. • Anotarase a actitude <u>positiva</u> cando, requerida a súa participaciónexplícita ou voluntaria, nas actividades da aula a súa colaboración éabsolutamentecorrecta.Comunicaraseaoalumnonaaula,quedando constancianolibrodoprofesor.

CRITERIOSXERAIS DE CORRECCIÓNDEEXAMES:

Na corrección de exames, teranse en conta e valoraranse os seguintes criterios, tanto nos exerciciosteóricoscomo nosprácticos:

- Claridadenosrazoamentos.
- Orde,presentaciónelimpeza.Osexamesseránrealizadosconbolígrafoazulounegro.Nonsepermitea utilización dolapis.
- Coherencianaexposición, oralouescrita.
- Faltasdeortografíae errosgramaticais.
- As preguntas teóricasdeben estar ben razoadas,afondando nos conceptos a aplicar e nondeixando ningún aspecto sen xustificar. En aquelas cuestións tipo test, nas que se lle ofrece ao/áalumno/a varias posibles respostas, a simple elección dunha delas, aínda que sexa a correcta,nonsuporápuntuaciónalgunhase arespostanonestácorrectamenterazoadaexustificada.
- Nas preguntas a desenvolver, ademais de considerar a medida en que se axusta o contido daresposta ó que se pregunta,a valoración graduarase atendendo á claridade expositiva e áutilización axeitada dos conceptos fundamentais. Tamén se valorará positivamente a elaboraciónduneesquema-guión no que se resumaocontido daresposta.
- Norelativoáspreguntasprácticas(frases,textos),navaloracióndecadaundosapartadosteraseen conta non só o resultado final, senón tamén a corrección sintática, a coherencia do enunciadoe a propiedade léxica. Resultará fundamental que as traducións garden relación co texto latino noplanomorfosintáctico,evitando atraduciónintuitiva.
- Ofeitodequeunalumno/asexacollido/acopiandonunexame,poderálevarconsigoqueaprobaácalperte nza o exame,llesexa cualificada cun ceroeexpulsado do mesmo.

5. Avaliaciónfinal

a)Quen debeiráavaliaciónfinal

Ó final do curso realizarase un exame final da asignatura, ó que terá que presentarse o alumnado queteña nese momento algún apartado dunha avaliación/s suspensa/s ou. Ó tratarse dunha avaliacióncontinua nos contados de lingua, no examen final enténdese que se refireá totalidade de ditos contidos,Os apartados referidos á cultura, historia, historia… poderán ser avaliados mediante a presntacción detraballoserúbricas.

b) Enqueconsistiráa proba?

O exame correspondente versará sobre os contidos impartidos en toda a avaliación ouavaliacións non superadas, independentemente dos resultados obtidos en cada unha das probasrealizadasdurante amesma.

c) Comoseelabora acualificaciónfinal?

O alumnado que ten aprobadas as 3 avaliacións, calcularáselle a nota da avaliación ordinaria facendo asumada nota daúltima avaliación,asnotasde clase,actitude e traballos.

Nocasodosalumnosqueseteñanquepresentaraoexamefinal,acualificacióncalcurasedoseguinte xeito:70% da nota no examefinalmáiso 30% dosaspectosmencionados.

d)Aavaliación finalencasodeperdadodereitoaavaliación continua?

Osalumnos/asperdeno dereitoaavaliacióncontinuanocaso deabandonaraasignaturaeneste casoaplicaraseoPROTOCOLODEABANDONOaprobadonocentroequefiguranoProxectoEducativo.Segundoe ste protocolo considérase abandonose:

- Oalumno/anonrealizaasactividadesoutraballosnaclase,apesardeteractividadesax eitadasó seu niveldecompetenciacurricular.
- Nontraeomaterialnecesarioparaonormaldesenvolvementodasactividades.
- Entrega osexamesen brancodeformareiterada.

- Manifestaverbaleexplicitamenteoabandonodamateria.
- Queexistaabsentismoescolarsenxustificación.

Actuaciónporpartedo profesor:

1.- O profesor informará o titor da actitude do/a alumno/a na materia e tratará de falar cos paisdestefeito,explicándollesasconsecuenciasqueditaactitudepodeter.TaménseinformaráaXefaturadeEstudosde tal circunstancia.

2.- Oterceiroavisodoprofesorconsiderasequexahaiabandono.

OfinaldocursorealizaraseunExameFinaldamateria,queseráfixadopolaXefaturadeEstudos. A estaprobadeberápresentarseoalumno/aqueperdaodereitoáavaliacióncontinua.

6. Avaliaciónextraordinaria

Non se contempla avaliación extraordinaria.

7. Materiapendentedecursosanteriores

a) Plandetraballo

- Paraoalumnadoqueteñapendenteestamateriadeanos anteriores,oDepartamentoelaborarávariasprobasadesenvolver aolongodocursocoobxectodequepodansuperar ditaasignatura.
- Ócomezodocursoinformaraseaosalumnosacercadasprobaseoscontidosdosquesedeberánexaminar,asícomo dasdatasdasmesmas.
- OsexamesdependentesseránelaboradosecorrixidosenconxuntoportódolosmembrosdoDepartamento.

b)Procedementoseinstrumentosde avaliación

- Faranseprimeiramentedousexamesparciaisqueseguiránamesmaordedoscontidosexplicadosdurante o curso anterior, dividindo a materia en dúas partes. O primeiro exame farase durante oprimeirotrimestre docurso,e o segundoexame duranteo segundotrimestre.
- Oalumnado que supere oscontidosdosdousexamesparciais,terá aprobada amateria.
- Seundos exames estásuspensoeooutroaprobado,poderácompensarseunhanotacoaoutracalculando amediaaritmética.
- Paraaquelesalumnos/asqueteñanalgúnexamesuspenso,faraseduranteomesdemaiounexamederepesca,ondesedeberánpresentar aaquelaspartesqueteñansensuperar.

8. Avaliacióndoprocesodeensinoeda prácticadocente

Énecesarioqueoprofesorleveacabouncontroldoseutraballoparacomprobaraeficaciadomesmo, valorandoasúarelacióncoalabordocente,coalumno/aecoamateria.Osindicadoresdelogroserecollennos dous seguintes cuestionarios, que se cubrirán ao final do curso e incorporaránse na memoria doDepartamento.

a)Procesodeensino

Procesodeensino:	1	2	3	4
1.-Oniveldedificultadefoiadecuadoás característicasdoalumnado?				
2.-Conseguiusecrearunconflitocognitivoquefavorezaa aprendizaxe?				
3.-Conseguiusemotivarparaconseguirasúaactividadeintelectualefísica?				
4.-Conseguiuseaparticipaciónactivadetodoo alumnado?				
5.-Contousecoapoioeimplicacióndasfamiliasnotraballodoalumnado?				
6.-Mantívoseuncontactoperiódicocoafamiliaporpartedoprofesorado?				
7.-Tomousealgunhamedidacurricularparaatenderalalumnadocon NEAE?				
8-Tomousealgunhamedidaorganizativapara atenderalalumnadoconNEAE?				
9.-Atendeuseadecuadamenteádiversidadedo alumnado?				
10.-Usáronsedistintosinstrumentosdeavaliación?				
11.- Dáseunpesorealáobservacióndotraballonaaula?				
12.-Valorouseadecuadamenteotraballocolaborativo doalumnadodentrodo grupo?				

b)Prácticadocente

Prácticadocente:	1	2	3	4
1.-Comonormaxeral fanaseexplicaciónsxeraisparatodo oalumnado				
2.-Ofréceseacada alumno/aasexplicaciónsindividualizadasqueprecisa?				
3.-Elabóranseactividades dedistintadificultadeatendendo ádiversidade				
4.-ElabóranseprobasdeavaliacióndedistintadificultadeparaosalumnosconNEAE?				
5.-Utilízansedistintasestratexiasmetodolóxicasen funcióndostemasatratar?				
6.-Intercálaseotraballoindividual eenequipo?				
5.-Poténcianseestratexiasdeanimaciónálecturaedecomprensióneexpresiónoral?				
6.-IncorpóranseásTICaosprocesosdeensino -aprendizaxe				
7.-Préstaseatención aostemastransversais vinculadosacada estándar?				
8.-Ofréceseao alumnadodeformainmediataosresultadosdasprobas/exames,etc?				
9.- Coméntasecoalumnadoosfallosmáissignificativosdasprobas/exames,etc?				
10.-Dáselleaoalumnadoaposibilidadedevisualizarecomentarosseusfallos?				
11.-Caléograo deimplicaciónnasfunciónsdetitoríaeorientacióndoprofesorado?				
12.-RealizáronseasACSpropostaseaprobadas?				
13.-Asmedidasdeapoio,reforzo,etc establécensevinculadas aos estándares				
14.-Avalíasea eficaciadosprogramasdeapoio,reforzo,recuperación,ampliaciÓn,..?				

9.

Avaliacióndaprogramacióndidáctica

- Reunións de departamento, nas que se analizará o grao de avance na materia en relación áprogramación, así como diversos cambios propostos para adaptarse ás necesidades educativos doalumnado.
- Memoria de final de curso, onde se reflexarán os contidos impartidos da programación anual,cambios propostos na mesma para sucesivos cursos ou problemas á hora de poñer en práctica oacordadona mesma.
- Ademais, darémoslle resposta ao seguinte cuestionario ao final de curso e o incroporaremos ámemoriado Departamento:

Mecanismodeavaliaciónemodificacióndeprogramacióndidáctica	Escala			
(Indicadores delogro)	1	2	3	4
1.-Deseñáronseunidadesdidácticasoutemasapartirdoselementosdocurrículo?				
2.-Secuenciáronseetemporalizáronseasunidadesdidácticas/temas/proxectos?				
3.-Odesenvolvementodaprogramaciónrespondeuásecunciaciónetemporalización?				
4.-Engadiusealgúncontidononprevistoáprogramación?				
5.-Foinecesarioeliminaralgúnaspectodaprogramaciónprevista?				
6.-Secuenciáronseosestándaresparacadaunhadasunidades/temas				
7.-Fixouseun graomínimo deconsecución decada estándarparasuperaramateria?				
8.-Asignouseacada estándaropesocorrespondentenacualificación?				
9.-Vinculousecada estándaraun/variosinstrumentosparaasúaavaliación?				
10.-Asociouseconcadaestándarostemastransversaisa desenvolver?				
11.-Fixouseaestratexiametodolóxicacomúnparatodoodepartamento?				
12.-Estableceusea secuencia habitualdetraballonaaula?				
13.-Sonadecuadososmateriaisdidácticosutilizados?				
14.-Olibrodetextoéadecuado,atractivoedefácilmanipulaciónpara oalumnado?				
15.-Deseñouseunplandeavaliacióninicialfixandoasconsecuenciasdamesma?				
16.-Elaborouseunhaprobadeavaliacióninicialapartirdosestándares?				
17.-Fixouseparaobacharelato unprocedementosdeacreditacióndecoñecementosprevios?				
18.-Establecéronsepautas xeraisparaaavaliacióncontinua:probas,exames,etc.				
19.-Establecéronsecriteriosparaarecuperacióndunexameedunhaavaliación				
20.-Fixáronsecriteriosparaaavaliaciónfinal?				
21.-Establecéronsecriteriosparaaavaliaciónextraordinaria?				
22-Establecéronsecriteriosparaoseguimentodemateriaspendentes?				
23.-Fixáronsecriteriosparaaavaliacióndesasmateriaspendentes?				
24.-Elaboráronseoexamestendoen conta ovalordecadaestándar?				
25.-Definíronseprogramasdeapoio,recuperación,etc.vinculadosaosestándares?				
26.-Leváronsea caboasmedidasespecíficasdeatenciónao alumnadoconNEE?				
27.-Leváronsea caboasactividadescomplementariaseextraescolaresprevistas?				
28.-Informouseásfamiliassobrecriteriosdeavaliación,estándareseinstrumentos?				
29.-Informouseásfamiliassobreoscriteriosdepromoción?(Artº21º,5doD.86/15)				
30.- Seguiuseerevisouseaprogramaciónaolongodocurso				
31.-Contribuíusedesdeamateriaaoplandelecturadocentro?				
32.-UsáronseasTICno desenvolvementodamateria?				

10.Atención adiversidade

Amiñaprogramaciónseráabertaeflexible,parapoderatenderádiversidadedoalumnadoeintentarprevir ou evitar a aparición de dificultades de aprendizaxe. Para iso é importante personalizar o procesodeensinanza-aprendizaxeefomentarqueoalumnadotraballeencolaboraciónafindeconseguirsuperarasdeficienciasde cada un.

As actividades de clase deben atender principalmente ao traballo en equipo e á axuda recíprocaentre os alumnos/as.Ademais o diálogo profesor-alumnos/as debeser continuo a fin de facilitar aadaptacióndedeterminadasactividadesó niveldecoñocementosecapacidadesdecadaalumno/a.

Paraaatenciónadiversidadetentareiadoptar asseguintesmedidas:

- Propor actividadeseexerciciosdereforzoouampliaciónaosalumnos/asqueonecesiten.
- Priorizar oscontidosenfunción dosseusinteresese motivacións.
- Partirdoscoñecementospreviosdosalumnos/as.
- Variedadedecontidos(procedimentais,conceptuaiseactitudinais)
- Tratareidepresentaroscontidosinterrelacionadosebuscando,namedidadoposible,aplicaciónsreaisdos mesmos.
- Presentaciónvariadadomaterial.
- Priorizar ofacerdosalumnos/as.
- Descompoñeratarefa enpequenospasos,domáissinxeloomáiscomplexo.

Non obstante, as opcións metodolóxicas escollidas, eminentemente activas, e a variedade dasactividadesdeaprendizaxedebencontribuíraestaatenciónindividualaoalumno.Excluídasdobacharelatoa smedidasextraordinariasdeatenciónádiversidade,só quedacomomanifestación claradeatención á diversidade, o conxunto de aspectos, estratexias, recursos ou procedementos que permitenafrontaredarrespostaádiversidadeindividualdecapacidades,intereses,estilos,ritmosedificultadesd eaprendizaxe.

Se coa práctica docente diaria se observase na aula a existencia de alumnos con especiaiscaracterísticas tales que requirisen formulacións particulares, ofrecerase a estes alumnos/as, co apoio easesoramentodoDepartamentodeOrientación,víasadaptadasássúasnecesidades.Estasvíasespecíficas buscarían o máximo desenvolvemento das súas capacidades para que puidesen acceder ametasiguaisáspropostasósseuscompañeiros

11.Actividadescomplementariaseextraescolares

É conveniente que se faga algunha actividade **complementaria**(dentro do horario escolar e deobrigado cumprimento) ou **extraescolar**(fora do horario escolar e de xeito case ineludible) para que osalumnos/ascomproben a aplicación prácticadoscontidos.

Realizaremos unha saída dun día a aqueles lugares que teñan un interés histórico relevante,compatidosempre coamateria deGrego.

Ademais asistireremos á **representación anual de teatro clásico** que vén desenvolvendo aSEEC deGalicia.

Opcionalmenteparticiparemosnaquelesconcursosdetemáticaclásicaqueosalumnosealumnasteñan a ben considerar.

12.Constancia deinformación aoalumnado

Oprofesor destinará unha sesión a principio do curso para informar ao alumnado da programación damateria.

O alumnado ten a posibilidade de consultar a programación didáctica en calquera momento. Estadispoñibilidadepode serde dúasformas:

- PreviapeticiónoprofesordamateriaouoXefedoDepartamento.Paraelo,oseminarioposuiráunha copia por escrito da programación didáctica.
- Porarquivoelectrónico.Paraelo,ocentrodispóndunhapáxinawebdendeaquesepodedescargar aprogramacióndidáctica,aportadapoloseminario,paraasúa consulta.

14.-ADDENDA

1.-Aprendizaxesimprescindiblesnonadquiridasnocursoanterior

Amateriaobxectodestaprogramaciónnontenunhavinculacióndirectacoasmateriasqueselleimpartironaestealumnadonocursoanterior.

2.-Transiciónaoensinononpresencial,sefosenecesario:actividadelectivasemipresenciale/ou non presencial

.a Metodoloxíadidácticaensinosemipresencial

Durante os primeiros días de clase, en setembro, promoveranse accións formativas para amelloradacompetenciadixitaldoalumnadonecesariaparaoseudesenvolvementonamodalidadede ensinosemipresencialouadistancia.Domesmomodo,facilitaráselleaoalumnado a inscrición na aula virtual así como que se matricule no curso da materia obxectodesta programación. Garantirase que o alumnado coñeza o funcionamento do seu curso e dametodoloxíaqueseguiránohipotéticocasodeterquerealizaroensinoadistancia.

Nocasodasensinanzasdeadultostrátasedunhaactividadelectivasemipresencial.Impulsaranse por tanto metodoloxías activas axustadas ás necesidades concretas do alumnadoe grupo que fomenten no alumnado unha actitude curiosa, crítica e investigadora e. O uso derecursos tecnolóxicos serán un apoio para continuar co proceso formativo, desenvolvendo noalumnado actuacións que contribúan a que adquira as competencias clave e os obxectivos decursofixadosparaestamateria.

Demaneiraxeral,realizaranseasseguintesactividades:

- Os contidos das unidades didácticas referidas nas aprendizaxes imprescindibles serándesenvolvidos naaula.

- No caso de asistir a clase por videoconferencia será obrigatoria a conexión online segúnohorarioquesinaleocentroparaas clasesvirtuais
- EmpregosistemáticodaAulaVirtualdocentroparaarealizacióndastarefascomplementariaseprapprestarunhaatenciónespecificaacadaalumno,dadaaimposibilidadedefacelonunhahorasemanal.
- Resoluciónporpartedoalumnadodeexerciciosdecadatema.AAulaVirtualseráunhaferramenta habitual.
- Entregaporpartedoalumnadodetraballosplanificados.
- Outrasactividadesquefacilitenavaloraciónеoseguimentodasclasesvirtuaisasícomooprogres odoalumnado.

A constatación de que algún alumno/a presenta actividades das que non é autor/a implicaráautomaticamenteunhavaloraciónde0enditasactividades.Domesmomodo,candooprofesorado considere que as probas ou os traballos que se fagan de xeito non presencialprecisendunhaverificacióndeautoría,poderásellerequirirarealizacióndunhadefensaoral quedemostre a asimilación dos contidos por parte do alumnado que se atopará só nun espazo dasúacasa.

.b Procedementoseinstrumentosdeavaliaciónnaactividadelectivasemipresencial.

No caso do ensino de adultos trátase dun proceso de ensino-aprendizaxesemipresencial poloque os criterios e os instrumentos de avaliación veranse lixeiramente modificados. Deste modo,osexamesperdenpesonaporcentaxedanotaenfavordarealizacióndetraballosdeinvestigación,easíoscriteriosdeavaliaciónseránosseguintes:

- **Exame:50%**
- **Traballosdeinvestigacióneexposicións: 40%**
- **Participaciónactivaeimplicacióncotraballodiarionamateria:10%**

Os exames faranse na hora presencial. O alumnado pode enviar as actividades realizadas pordistintos medios ou colgalas na Aula Virtual se é o caso, respetando os prazos de entregaindicados.

.c Metodoloxíadidácticaensinononpresencial

- **Aprendizaxes imprescindibles:**só se terán en conta os estándares deaprendizaxereferidosnaspáxinas8-13queacadenograomínimodeconsecucióndo100%entodasasunidadesdidácticas.Tratándosedunhalinguaclásicacomaogregopareceobvioqueocoñecementodoalfabeto,aflexiónnominal,pronominaleverbal,asícomounhanociónbásica da sintaxe da oración simpleforman parte deses contidos mínimos sen os calesresulta imposible calqueraaproximación ós textos orixinais quese verán en segundocurso.
- **Metodoloxía:**
  a os contidos das unidades didácticas serán explicados polo profesor a través daplataforma Webex ou outra proposta pola consellería, e mesmo a través da Aula Virtualcandosexaposible.
  b o emprego da Aula Virtual permite a realización das tarefas encamiñadas á mellorcomprensión e asimilación dos contidos teóricos, e permite unha interacción profesor-alumno,podendoasíadicarunhaatenciónespecíficaacadacaso.
  c a realización de traballos de investigación será un medio de profundizar naquelesaspectos queportempononsepodandesenvolvernasclases virtuais.

.d Procedementoseinstrumentosdeavaliaciónnaactividadelectivanonpresencial.

- Obrigatoriedade de conexión online coa clase diaria e coa Aula Virtual do centro. Se unalumno no/a non se conecta de xeito habitual e sen causa xustificada comunicaráselle ótitoreserátidoencontaparaaavaliación.
- Sefoseposibleosexamesseríanpresenciais,senón,faríaseunexameporvideoconferencia acompañado de da realización de traballos específicos na Aula Virtual.No caso de exame online exisirase a maior visibilidade posible da meas e mansdoalumnado,conaudio.
- O alumnado deberá defender oralmente calquera proba, incluído o exame, para verificarasúaautoría;denonfaceloasíditaprobateráunhavaloraciónnegativa.
- Non se aceptarán traballos fóra do prazo indicado nin fóra dos cauces indicados poloprofesor/a.
- Todosostraballosesixidosserándecarácterobrigatorio.

.e Medidasdeatenciónóalumnado condificultadesdixitais.

Undosprincipiosdecalqueraleieducativaé acompensacióndasdesigualdades.
Desde a administración e centros educativos débense establecer uns criteriose facilitar aoalumnado que o necesite, os recursos que lle permitan reducir esas desigualdades para contarcos medios dixitais, de conexión necesarios,... para poder optar a un ensino de calidade e encondiciónsdeigualdade.

Todo o alumnado recibirá unha formación inicial para coñecer as ferramentas da aula virtual.Aqueles alumnos/asconquenondispoñandeequiposdixitais(ordenadores,conexiónainternet,...) facilitaráselles en sistema de préstamo, desde os centros educativos, os recursosnecesariosparagarantirunaccesoencondiciónsaunensinononpresencial.

Se aínda así fose imposible o acceso a formación por vía telemática, estudiaríase a forma deproporcionarlle ao alumno en cuestión o acceso aos materiais básicos e ás tarefasa través daimpresióndos materiaisparaasúaposteriorposteriorentregadoxeitomáis seguro.